

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —

Nagykikindán,

Milenkovits S. könyvnyomdája, Mastory-féle ház.

EGYESÜLT

„KIKINDAI KÖZLÖNY és FELSŐ TORONTÁLI”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor. Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egyes szám ára 12 fillér.

A városi tisztviselő, segéd-, kezelő- és szolgáló-személyzet fizetés rendezése.

A mai napon Nagyikinda város képviselőtestülete egy minden tekintetben jogos, méltányos kérelmet, — tisztviselőinek, segéd-, kezelő- és szolgáló-személyzetének fizetés felemelés iránti kérvényét fogja tárgyalni. Ismerjük Nagyikinda város képviselőtestületi tagjai egy részének ily dolgok felőli véleményét, — amely a „ne dam“-ban nyer kifejezést, — éppen azért nem valami vérmes reménnyel vagyunk a kérelem igazságos elintézése felől. Annak a földmivelő képviselőnek halvány fogalma sincs arról, hogy mi az piacról élni, hisz neki megterem mindene, mire a háztartása igényt tart. Nem tudja mit tesz az a mai drágasági viszonyok mellett megélni, családot fenntartani abból a fizetésből, amelyre el lehet mondani, hogy megélni belőle kevés, meghalni sok.

Nem érzi és éppen ezért nem érti meg a városi alkalmazottak jogosult kérvényét. Pedig az a városi alkalmazott joggal elvárhatja, hogy munkálkodásáért, szolgálmányaiért cserébe a város megélhetését biztosítsa. Hogy lehessen attól a városi alkalmazottól megkövetelni, hogy teljes ambícióval, szorgalommal, legjobb tudásával szolgálja a város, a köz érdekét, midőn fizetéséből a napi

megélhetés legelemibb szükségletét sem képes fedezni. Ne csodálkozzunk azon, ha a gyöngébb a folytonos anyagi gondok súlya alatt leroskad, hivatalát elhanyagolja és talán meg nem engedett uton-módon igyekszik maga és családja megélhetését márról-holnapra biztosítani. Ne csodálkozzunk azon, ha az a városi alkalmazott eladósodik, elveszíti anyagi függetlenségét, mert hisz élnie kel; lopni nem lothat.

Tegyünk egy kis számítás, mibe kerül egy szerény viszonyok között élő család háztartása:

Házbér	360 kor.
Háztartás: élelem, fűtés, világítás, cseléd havi 120 kor. évi	1440 „
ruházat	400 „
összesen	2200 kor.

Ezen összegben a gyermekek iskoláztatása, esetleges betegség költségei benn nem foglaltatnak.

Nagyikinda városánál egy tanácsnoknak van évi 2000 kor. fizetése, 400 kor. lakbérére, az adótisztnek 1200 kor. fizetése 240 kor. lakpénze. Ha a számokat figyelembe vesszük, nem kell hozzá nagy fejtörés, hogy belássuk az alkalmazottak fizetésének tarthatatlan voltát. Ezuttal nem szólnunk a rendőrilegénység és szolgáló-személyzet fizetéséről, amely sokkal kevesebb, mint a városban divó napszám kereset. Ilyen fizetéssel do-

tált rendőrségi közegeknek éjjelnappal szolgálatot kell teljesíteniök és ha ez nem kielégítő, mint ahogyan is van, ne lepődjünk meg. Olcsó húsnak, big a leve.

Adja meg a város — hisz elég gazdag ahhoz — alkalmazottjainak az emberséges fizetést, hogy azok megélhessenek, és érezzék, hogy a város szülői gondossággal van irántuk, meglátja, hogy ennek gyümölcse az alkalmazottak lelkiismeretes, szorgalmas munkásságában a köz javára előbb utóbb megterem. Ha a város rendezzi az alkalmazottak fizetését, részben állandósítja a jobb tisztviselőit, alkalmazottjait, részben a tisztujításnál, egyes választásoknál nagyobb alkalma lesz a tömeges pályázók közül megfelelőbb munkaerőt a maga részére biztosítani.

Arany igazság, hogy jó közigazgatást, csak tisztességesen dotált tisztviselőktől, alkalmazottaktól lehet elvárni. Itt az alkalom, hogy Nagyikinda város képviselőtestülete megemberelje magát és megmutassa, hogy átérzi, felfogja alkalmazottjainak sanyarú helyzetét és siet segítségükre. Hisszük, reméljük, hogy a képviselőtestület intelligens elemei, vezetői — a „ne dam“ — pártiakat is felvilágosítják a helyzetről és megnyerik az ügynek, melynek sikere esetén Nagyikinda város közigazgatása egy szebb jövő elé néz, mert

T Á R C A.

Művészszerelem.

Nagy ur voltam akkoriban, mert husz esztendő voltam és dolgozni nem dolgoztam semmit. Napokat heverésztem át, a pamlagon. szittam egyik cigarettet a másik után, olvastam egyik könyvet a másik után.

Nagy bérpalotának a harmadik emeletén laktam, egy szecessiós külsejű, modern házban, de én ép oly keveset törődtem a házzal, mint a lakóival.

A szomszédomban egy leány lakott valami öreg asszonyval. Csak annyit tudtam róla, hogy festeni tanul; láttam láttam, mert nem áldogáltam soha a folyósón, hanem bent heverésztem a pamlagon. Husz éves voltam és azt hittem, meg fogom hódítani a világot. Hogy hogyan, mivel, nem voltam vele tisztában, majd jön az magától.

A ház, a melyben laktam egy öreg kisasszonyé volt, s el is felejtettem mondani, hogy a ház mögött kertje volt a jó öregnek. Illatos, virágos kertje, kicsi arany-sziget a nagy szürkeségben. Valami sziveséget tettem a jó öreg kisasszonynak és

hálaból megengedte, hogy lemehessek a kertjébe. Egy napsugaras őszi napon eszembe is jutott. Fogtam egy könyvet, elkértem a kulcsot és lementem a kertbe. Leültem egy sötét lombu platán alá és olvasni kezdtem. Ragyogott, szikrázott a napsugár, a kezemben tartott könyv lapján táncolni kezdett a betű és én elálmósodtam. Eldobtam a könyvet és behurtytam a szemem . . .

II.

Nem sokáig aiudhattam, egy fél óráig talán. Kinyitottam félig a szememet, s láttam, hogy szemben velem egy festő-árvány támaszkodik pázsitra. Fehér batisztszoknya látszat ki alóla Egyszerre tisztában voltam a helyzettel. Szomszédom, a festőleány meglepett és most studiumot csinál rólam.

Nem zavarom a multságát, gondoltam. Ujra behurtytam a szememet, de aludni nem tudtam tovább, sőt a karosszék támláján megfájdult a nyakam is. Megmozdultam.

Milyen kár, hogy felébredt, szólalt meg sajnálkozással. Kijött a festőárvány mögül s megállott előttem egzotikus szépségében. Karcsu hajlékony termete volt, mint a fiatal cédrusnak. Ragyogó fekete haja gyűrűzve omlott le vállaira. Az arca fehér volt, s mint érett cseresznye olyan volt az ajka.

Mielőtt még szólottam volna neki, hogy sajnálom, amiért megzavartam a multságát, újból szólni kezdett:

— Szomszédja vagyok, festeni tanulok, Rikának hívják.

Viszonoztam a barátságos bemutatkozást; — Pálnak hívják, Nem csinállok semmit, nem vagyok semmi.

Elnevette magát. Zengő mély hangja volt, amely megborzongatta a hátamat.

— Akkor van ideje is, ugy-e Pál?

— Onnek adom az egészet — Rika.

A barátság meg volt kötve s azontul nem volt más modellje mint én. Lefestett százszor egymásután, változó pózokban, más, más arckifejezéssel. Mindig idealizálva. Pálnak szólított már és tegezett, egyébként úgy voltunk, mint az első napon. Ha a lenyugvó nap alkonypirba borította a fecskéfészket — amint Rika a műtermet nevezte, leültünk a pamlagra egymás mellé. Ilyenkor játszani szoktunk. Játékaink azonban nem voltak érzéki fellángolások, mert Rika csak a pajtását látta benem; én meg legjobban szerettem beverészni a pamlagon és szeretkezni nem kívántam.

III.

Egy napon Rika örömtől táncolva jött haza.

— Pali, Pali, szólt ujongva: arany-

minden egyes alkalmazottját áthatja azon tudat, hogy a képviselőtestület felebaráti cselekedetéért a köz javára fokozódott ambícióval kell közreműködni.

Hogy ez így legyen, adja Isten!

Jön a tél!

Ebben a rövid mondatban, mennyi az érzelem! Javarészt busongó. Mert a kik prémes kabátban, barátságos berendezett úri szállásokban várják a tó befagyott tükrét, a korszolypályák élénk társaságát, azok aránylag kevesen vannak azokhoz képest, a kik fázva gondolnak arra, miből vesznek fát, meg szenet? Honnan telik kenyérre?

A télnek is meg van az ő költészete, meg van az édes valósága. Hisz oly szép a szeretet ünnepe: a karácsony. — Mindenki boldog szeret tenni ezen a nagy ünnepen. Szinte túrjuk a földet érte. És hány tört reményű ember szedi össze földre nem illő erejét, hogy ezen a békeséges örömi ünnepen családját gond nélkül lássa. — Bizony szentebb ezeknek, mint azoké, kik lukszuszt űznek abból, hogy mentől nagyobb ajándékokat tudjanak vásárolni erre a nagy napra.

A jó nap, a kaczagó órák édes gyönyöre mintha túl is tenne már költekezéseivel: a nagy szereteten.

A nagy ajándékozás mintha divatot teremtett volna abból, hogy mindenki a keleténél jobban kitegyen magáért. Érezzük, hogy a karácsonyfánál kötelességeink vannak, de érezzük azt is, hogy szokásainkkal túl nagy költekezéseinkkel bizony sok ember vállát megrakjuk teherrel.

És úgy van, hogy a szülői szeretet nem ismer nagyobbat a magánánál. — Ha a szomszéd erre képes, megtoldjuk egy adaggal az ajándékot. Vannak családok, akik a tél beálltával szinte félnek a nagy, a boldog karácsonytól, mert sokat el kell vennünk magunktól, hogy karácsonyra kimódoljuk az ajándék árát.

éremet nyertem a fejeddel. Meg is vette egy vendéglős. Tulhaladó boldogságában ötlelt és megcsókolt. Nekem fáj a csókja mert arra gondoltam, hogy a képem eladta egy vendéglősnek. Leült mellém a pamlagra és fennhangon ábrándozott.

— Azt mondták, tehetséges vagyok. Oh, én tudtam ezt régen. Te is tudod ugy-e Pali? Oh, az semmi amit eddig csináltam. Majd festek nekik olyat, hogy elkábulnak tőle. Téged festelek meg Pali, szent Sebestyénnek festelek meg. Nem lézsel az askéta, sem a boldog mártír szent Sebestyén, hanem az igazi, a pogány, az erős.

Másnap így szólt hozzám:

— Egy kérés van Pali, tudom te nem fogsz félre érteni. Erős vagy mint egy pogány Isten, de a lelked olyan mint egy leányé. Állasz-e aktot nekem?

Kimondta. Nyomasztó csend támadt, s én már éreztem, hogy Rika gondolkozik, vissza vonja e a kérését. De én megelőztem:

— Miért ne kicsikém.

Ő a művészetnek, én neki hoztam meg az áldozatot.

Az akt állás nagyon fárasztó volt. Egy cölöpnek támaszkodtam, néha hozzá is kötözött Rika. Minden félórán pihen-

A szegény embernek valóságos csapás ez az ünnep. Pedig a szegénység maga az üdvözítő volt, ki oly nagy a szeretetben.

Ő nagygyá, mi nehezé tesszük a szeretet e napját. Főnségét üzleti színezettel szinte rideggé varázsoljuk, mely hova-tovább kihozza az embert az ünneplő kedvéből. Mi magunk rontjuk meg a szív boldogságát. Az ünnepet. Azt, ami lelkünknek legjobban esik.

Mi azt hisszük, hogy az volna a módos emberek legszebb ünnepe, ha a szegény emberek ünnepét sem engednők elrontani. — Ha szívük igazi szeretetre hangolódna, hogy az ünnep mindnyájunké. Ha meglátnák, hogy milyen az ember, mikor nincs fája, milyen, mikor a foga vaczog? — Milyen az ember akkor, mikor oda künn ropog a hó, a hideg szobában ruhátlan gyermekek kéri a kenyeret?

Istenem! Ha a sok rissz-rossz ne nyulj hozzám törekeny játékszer helyett, mely vagyonszámra jön ki-vülről, a szegényebb sorsú gyermekeknek ruhára valót gyűjtenének mindenütt, mennyi könnyet tudnának letörölni.

Kevesebb ajándék karácsonyra és mindjárt kevesebb lesz a köny. — Szébb lesz az ünnepünk. Valami méltóságos érzés vegyül akkor a szívünkbe. Mert a szegényebb embereket is leszoktatjuk az igényeikről. Kevesebb igényeikkel még ők is jól lakhatnak. Rövidebbre fogják a takarót és felmelegszenek. Lesz fájuk, lesz kenyerük. És kenyerükkel boldogabb érzéssel várják a karácsonyt, nem néznek ki rémmel az ablakon, mikor odakint süvit a szél és az eresz alján vastag jégcsapok lógnak le annak ijesztésére, hogy sokára jön a tavasz.

Mihelyt jól lakik a szegény ember, annál szébb lesz a tél képe. Mihelyt mifelénk is létesülnek ingyen tej és ingyen kenyértosztó intézmények, nem félünk ugy a zúzmarás fáktól.

tünk, s én lefeküdtem egy medvebőrre az izzó kandalló elé.

Mióta az akt állás megkezdődött, közénk jött valami. Rika olyan volt mint ezelőtt, de én, de én...

Egy napon, mikor a homály már beállott, felöltöztem, a pamlagra ültem és Rika mellém. Nem tudom, hogy történt, egyszerre homályba borult a szemem, forró véruhámlások száguldoztak ereimben, és már már kitértam a karomat, hogy egy durva erőszakos öleléssel megszakítsam azt a gyöngéd viszonyt, melyet félve ápoltam, mióta Rikát ismerem.

Erőt vettem magamon és rekedten az izgalomtól, beszélni kezdtem:

— Rika édes ülj távolabb, vagy talán én mennék el. Ki az utcára, ahol a szél fagyott havat röpítene arcomba.

— Mi bajod Pali? szólt gyengéden simogatva forró arcomat.

— Ne simogasd az arcom! Nem vagyok jó fiú, s nem vagyok szentimentális, mint egy vén német guvernante. Nézd, erősek, fiatalok vagyunk, jöjj a karomba, majd elringatlak...

A felszabadult szenvedély egyszerre szerelmes szavak zuhogó áradatát fakasztotta az ajkamon. Nem tudom mit, nem tudom meddig beszéltem, nem is neki, de

Szébb, poetikusabb és nyugalmasabb lesz a jómóduak tele is, mert nem kiabál benne a szegény ember örökös panaszzkodása.

Látni kell ezeket az embereket és mindjárt igaz a mi cikkünk minden szava. Mihelyt a művelt kor szemüvegén nézzük a szegény embereket telét, azonnal tisztába jövünk az-zal, hogy magunknak neveltünk békételen szegényeket.

Nekünk kell tehát azokat megtanítani gondolkodni is. — Rajtuk lássák azt, hogy gazdaságosabban tudunk bánni már a koronákkal. Erre ők is élére állítják a filléreket.

A télnek a problémája: a pénz. Mihelyt ebből elég van, a tél is nagyon kedves évszak.

A szegényebbnek is. Most csak azért rettegünk tőle, mert nincs mit ennünk, nincs mivel fűtenünk. — Erről pedig a tél nem tehet.

Egyedül csak az ember tehet, ha volna benne emberiség, hogy tenni tudjon.

Tegyünk, mert jön a tél.

#

H I R E K.

— **Hivatal vizsgálat.** F a b i n y Ferencz a szegedi kir. ítélőtábla elnöke egy tanácsjegyző albiróval városunkban időzik a kir. törvényszék megvizsgálása végett.

— **Lopás.** Csekonics Endre gróf német-czernyai Juliamajorbéli uradalmi szíjgyártó és bodnár műhelyeit meglópták. Eltolvajlottak nagy mennyiségű bőr készlelet és szerszámot. A csendőrség a tettest Pántin Milivoj napszamos személyében kipuhatolta.

— **Rémes szobatóz.** Kedden este 11 órakor rémes sikoltozás ébresztette fel a Raczkovits iskola környékén lakókat álmukból. Ugyanis a L o z a n c s i t s János tulajdonát képező ház szobáiban a kályhasóból egy szikra kipattanása folytán tűz támadt és oly erővel pusztított, hogy az összes szobák minden bútortárgya teljesen elégett. Nem maradt meg ott semmi, mindent elpusztított a gyorsan elterjedt tűz lángja. A lakók a bennégestől ugy menekültek meg, hogy ágyaikkól azon pörén futottak ki a lángban álló szobákból, ahol bennégett minden ruhadarabjuk is. Hogy

magamnak Amig egyszerre megdöbbenve hallgattam el. Most vettem észre, hogy Rika a pamlagra borulva sir Fuldokló zokogása a szívembe markolt. Letérdeltem előtte.

— Kicsikém bocsáss meg örült voltam, ugy-e megbántottalak? No ne sirj, ne sirj kicsikém. Ugy-e nem sirsz? Nem teszem többet.

Sokáig pihegett még, mint a megijesztett kis madár s mikor megnyugodott, gyöngéd szóval bucsuzni kezdtem.

— Isten veled kicsikém, bucsuzom tőled. Elmegyek, el kell mennem, hogy meg ne gyűlölj. Felejtsd el, hogy megbántottalak és ölelj meg — utoljára.

Vettem a kalapomat és odamentem a pamlaghoz. Az ateliert megvilágította a téli hold s a sötét háttérből kisugárzott szent Sebestyén alakja: a mezitelen, a pogány szent Sebestyéné, aki az én meztelenségéből született. Egyszerre néztünk felé mind a ketten.

Hallgattunk egy pillanatig. Azután Rika lágyan, szerelmesen átölelt és mikor menni akartam, halkán, epedőn sugta a fülembé:

— És mi lesz a Szent Sebestyénnel? És én maradtam.

Biró János.

mekkora lehet tud más tárg holmik e Az egye rakás jel

István h aczetylén kilökte banás-k a kirak

főtéren az időbe hatolt eg onnan e A tettes több izl és egyél került e ismerte alkulesc ellopta

becsker daillont. hogy a

gyar ny zottság vetkező gyei M

A szoló érdekel azon ta ségekbe körül

számos oly ner a nagy jätitott ban jut

E a tekin célra a nyos ö igazgat

K megye évi okt

ujitást ipar. A selyem pékek talokra akárki, tiszta tétől gyomr pedig néje

vány vegaru kont mint árak mondé széksé több, még f köző a keresk teket

aki a szerze szatér szállo séget czigán tiben sehog vét n szökté uj tag a nap mutat térté hiába rol.

mekkora a kár, azt még ezidőszerint nem lehet tudni, mert a butorokon és egyéb más tárgyakon kívül, a szekrényekben volt holmik és ruhaneműk is teljesen elégték. Az egyes butordarabok helyeit egy hamurakás jelzi.

— **Acetylen robbanás.** Joánovits István helybeli kereskedő kirakatában levő acetylen lámpa kedden este felrobbant és kilökte a nagy kirakat üvegtábláját. A robbanás következtében azonban nem történt a kirakat elpusztulásán kívül semmi más kár.

— **Betörés.** Özv. Wolf Józsefné főtéren levő üzletébe kedden délelőtt, abban az időben, mikor a déli zárás volt — behatolt egy ismeretlen tettes az üzletbe és onnan ellopott két ezer korona készpénzt. A tettest nyomozzák. Özv. Wolfnéól már több ízben loptak el ilyen módon pénzeket és egyéb holmikát, de a tolvajt nem sikerült elcsipni. Ugylátszik a tolvaj nagyon ismerte a viszonyokat és a folyósó felől álkulccsal behatolt az üzletbe és ily módon ellopta a pénzt.

— **Eiveszett egy medaillon.** Egy nagybecskereki urhölgy elvesztett egy arany medaillont. A becsületes megtaláló kéri, hogy a rendőrségnél adja át.

— **A varmegyei közg. bizottság a magyar nyelvért.** Torontálvarmegye közg. bizottsága legutóbbi üléséből folyólag a következő átiratot intézte a Torontálvarmegyei Magyar Közművelődési Egyesülethez:

A magyar nyelv kötelező tanításáról szóló 1879. évi XVIII. t. c. végrehajtása érdekében nagy fontossággal bír, hogy azon tanítók közül, akik nem magyar községekben a magyar nyelv sikeres oktatása körül legtöbb érdemet szereznek, minél számosabban; nem kevésbé fontos, hogy oly nem magyar ajku tanítók közül, akik a magyar nyelvben legtöbb jártasságot sajátítottak el, szintén minél nagyobb számban jutalmazhatók legyenek.

Ennél fogva tisztelettel megkeressük a tekintetes Elnökséget, hogy a fentjelzett célra a rendelkezésére álló alpból, bizonyos összeget megajánlani és erről a közgazgatási bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Kelt Nagybecskereken, Torontálvarmegye közgazgatási bizottságának, 1905. évi október 9-én tartott rends. havi üléséből.

Dr. Dellimánics, főispán.

— **Zsemlyék selyempapírban.** Üdvös ujtást léptetett életbe a debreczeni pék-
ipar. A vendéglőknek szállított zsemlyéket selyempapírba burkolják és a debreczeni pékek művei így kerülnek a vendéglői asztalokra. Fogdoshatja a zsemlyéket ezután akárki, csak a papírt fogdossa és a zsemlye tiszta marad és nem kerül a sokféle érintéstől ráragadt szennynek és embernek gyomrába. Mi még nem vagyunk ennyire, pedig jó volna, ha a debreczeni pékek eszméje hódítana nálunk is.

— **A cukor ára.** A belföldi finomítvány üzlet nagyon élénk. Az ár 67 k. süvegárért és ha a baisse a külföldi piacokon továbbra is olyan dimenziókat mutat, mint az elmúlt héten, úgy a mai olcsó árak dacára is leszállítás várható. El lehet mondani, hogy a nagy és kiskereskedők szükségletének legalább 50%-a. — ha nem több, már fedezve van. Legjobb most a még fedezetlen hányad tekintetében várakozó álláspontot elfoglalni. Budapesti nagykereskedők a vidéken is nagyarányú üzleteket kötöttek.

— **Mészáros Sándor** cigányprimás, aki a tavasz óta Temesvárott játszott és szerzett hírt a magyar nótának, ismét visszatért hozzánk és ezentúl újból a Nemzeti szállodában fogja gyönyörködtetni a közönséget szép játékával. Azóta, hogy Sándor cigányprimás távol volt tőlünk, a Nemzetiben már két banda is volt, akik azonban sehogysem tudták a közönség rokonszenvét megnyerni és kereset hiányában elszöktek a koplalás elől. Mészáros teljesen új tagokból álló zenekart fog szervezni és a napokban már a teljes zenekar be is fog mutatkozni a közönségnek. Mészáros visszatérével a Nemzeti is forgalmasabb lesz, mert hiába a jó zene csak nagy vonzerőt gyakorol. Sándor pedig ért a jó muzsikáláshoz.

— **A szüret eredménye.** Miután az augusztusi és szeptemberi nagy meleg határozatosan előmozdította a szőlő érését, a szüret már mindenütt véget ért. A tavasszal táplált vérmes reményeket részben a nagy mértékben fellépett peronoszpóra, részben pedig a tartós szárazság alaposan leszállította és így nem csoda, ha az idei szüret nem volt olyan kedvező, mint a tavalyi. Csak igen kevés helyen érték el a tavalyi eredményt; a legtöbb szőlőtermő vidéken az átlag egy harmaddal kevesebb tavalyinál. Dacára ennek a jelentékeny hiánynak a mustért alig volt a tavalyi ár elérhető, minek viszont az az oka, hogy a borüzletben stagnálás állott be. A mustvásár azonban elég élénk volt. 14—17 fok cukortartalmu parasztmustért 21—25 k-t; 16—21 fok cukortartalmu uradalmi mustért 28—38 koronát fizettek hektoliterenként. Új borten még nem kötöttek üzleteket.

— **Gyilkos unoka.** Szentjánosról jelentik: Mundru Pável 70 éves aggastyán egyedül állott a világon s egész családjából csak egy unokája volt még. Az öreg ráunt az egyedüllétre s ehhez az unokájához költözött, aminek fejében ráiratta a vagyonkáját. Eleinte békésen megfértek egymás mellett, csakhamar azonban folytonos civódások és veszekedések állottak elő, mert a szeretetreméltó unoka az amugy is beteg, magával tehetetlen öreg embert nem szívelhette s mielőbb szeretett volna tőle szabadulni. A minap hajnalban aztán az ágya mellett a földön fekvő, halva találták az öreg Mundru Pávelt. A megejtett orvosi vizsgálat konstatálta, hogy az öregot megfojtották. A gyanu az unokára irányul. — Szigorú vizsgálat folyik.

— **Hogy izlett a lóhus?** Egy baranyamegyei földbirtokos próbát tett másokon, hogy vajjon izes étel-e a lóhus, ha ügyes konyhaművész jól elkészíti. Levágott egy lovat s nagy vadásztársaságot hívott egybe s a vacsorához löpecsenyét szolgáltatott. Amint az asztalhozült az éhes társaság, a házigazda bejelentette, hogy — lóhust táltak. Az urak nagyot kacagtak s kisütöttek, hogy a gazda csak azért beszél lóhusról, hogy megmaradjon a pecsenyéje. Ez csak fogás akart lenni. És a vadásztársaság alaposan jóllakott a lóhusból. Kitűnően izlett. Mindenki marhabus gyanánt ette. Másnap a lófej és lólab bement a után győzöttek csak meg a valóságról s ebédre vacsorára már a legszívesebben marasztalás dacára sem voltak kaphatók.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a belföldön, mint a külföldön előnyösen ismerik az Általános Tudósító hirdetési osztályát (tulajdonos Leopold Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető czégek és megbízható iroda utján eszközlik az összes reklámjait, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmulthatatlan pontossággal teljesítik az összes megbízásokat. — Leopold Gyula szorgalma, leleményessége

és agilitása megteremtette a gyümölcsét, a menyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapestben, sőt mint értesülünk, most ismét megnagyobbította vállalatát és azt Erzsébet körut 41 szám alá helyezte.

— **Polgári vendéglő megnyitás.** Kreuter Kálmán vendéglős, a ki több éven át az ipartestületi vendéglőt birta haszonbérte, vasárnap f. hó 29-én uyítja meg nyilvánosan a Népkert-utczában épült diszes polgári vendéglőjét. Szombaton avatják fel egyházi szertartás mellett az új helyiséget, azután a társas vacsorára invitálta meg törzs vendégeit és jó barátait.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mautner Ödön tudósítása.)

Némely vidéken a hőmérő e héten 0 pontra szállt alá, mi a luczerna és lóheremag cséplésére igen kedvező volt. Árváltozások csak luczernánál történtek, a jövő idényre való szükséglet fedezése serényen folyik és a raktárak lassanként megtelnek. Luczernamagnak ára e héten tovább emelkedett és az irányzat tartósan rendkívül szilárd, mert eltekintve attól, hogy a külföld termésünk iránt folytatódóan érdeklődik és e héten néhány nagyobb tételért a követelt magasabb árakat készséggel megadta, a vidéken levő készletek már is nagyon leapadtak. Vöröshere (lóhere) ugy a termelők, mint a kereskedők, magasabb árak elérésére törekszenek, de ennek indoklására elfogadható okot addig nem hozhattak fel. Ezen tényező folytán, a kereslet és vételkedv gyengébb volt, minek következménye az árak némi csökkenésében nyilvánult. Mint már mult heti tudósításunkban is jeleztük, az összes termelő országokban szépek a minőségek. Muharmag. Néhány héttel vidéki állomáson 9¹/₂—9³/₄ koronáért (50 kilónként) eladásra került. Baltaczin neresett is szilárd. Idei termései, világoszínű árúért 50 kilónként 14—15 koronát szivesen megadnak. Tavasz bukkyony. Egy vaggomból álló tétel ab vidéki állomás 50 kilónként 9¹/₂ koronáért eladatott. Fűmag. Angol és olasz perjéuek ára csökkent, juhcsenkészé ellenben emelkedett.

Jegyzések nyersárúért 100 kgként Budapestben:

Lóhere	— —	112—124 K
Luczerna	— —	108—116 K
Muhar	— —	18—20 K
Bukkyony	— —	18—20 K
Baltaczin	— —	28—30 K

Felélős szerkesztő és leltulajdonos:

Kemény János.

Milenkovits S könyvnyomdája, Nagyikikindán.

Pilseni ősforrás sör.

A mai naptól kezdve a polgári serfözde pilseni főraktáramban úgy nagyban, mint kicsinyben a

„fehér kereszt”

vendéglőjében (Vásár-utca)

paszterizált pilseni sör
palaezokban kapható

Wittenberg M.

pilseni ősforrás sör főraktára
Nagyikikindán.

Irodista.

Helyben és a vidéken nagy ismerettséggel bíró, a tkvi ügyekben is jártas, a magyar, német, szerb és román nyelvet is beszélő, szép írással fiatal ember fizetéssel és jutalékkal azonnal felvétetik.

„Agraria“

ingatlan és jelzálog forgalmi iroda Nagykikindán Trifunác (Nov. 1-től Kada-féle ház.)

Egy teljesen új, legfinomabb rézagy, rézmosdó s réz éjjeli szekrény márvány lapokkal egy zongora s egyéb butorok helyben gyári áron alul eladók. Megtekinthető minden nap délután. Közlebbi tájékoztatás e lap kiadóhivatala nyújt.

9787 tkvi
1905 szám

Árverési hirdetés kivonat.

A nkikindai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Déri Ede szegedi czég végrehajthatónak Radák Pál nagykikindai lakos végrehajtást szenvedett elleni 162 korona tőke és jár. kielégítése iránti ügyében a nagykikindai kir. törvényszék területén lévő s a nagykikindai 882. számu telekjegyzőkönyvben 1555-1556/a hrzi 1083 ö. i. szám alatt felvett Trinity Sándorné szül. Radák Erzsébet, Radák Pál, Francuszkai Elekné szül. Petrov Leoszava, Golusin Emilné szül. Petrov Latinka, Matin Szilárdné szül. Petrov Mária és kiskoru Petrov Katalin tulajdonát képező ingatlan a végrehajtási törvény 156. §-ának c) pontja értelmében egészben 1200 korona kikialtási árban ezen kir. törvényszék árverési termében 1905. évi november hó 14-ik napjának dé. 10 órájkor bírói végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikialtási áron alul is elfog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kikialtást kezébe letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagykikindán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1905. évi augusztus hó 29-én.

Kapustyák,
kir. törvényszéki bíró.

— BUDAPESTI —

HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát
női-, férfi és gyermekharisnyákban
eredeti gyári árban.
12 pár megrendelésnél bérmentve.
Harisnya fejelések elvállaltatnak.
Árjegyzék kívánatra ingyen.
Budapesti Harisnyagyár
főraktár V. Fűrdő-utca 1/a.

Számtalan elismerőlevél.

Óriási szerencse Jörök-nél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházuuknak kedvez. Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két leggyöb nyereményt, és pedig: kétszer a nagy **600.000** koronás jutalmat, a **400.000** koronás főnyereményt, a legnagyobb **400.000** koronás nyereményt, továbbá 4 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut
és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjegyetől folytán a neve mellett álló számmal találta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12130	Dezso, Erzsébet	65875	Iván, Jolán	2338	Ottó, Melánia	21451
Ádólar, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódón, Károly	55177
Adelt, Aegia	22037	Elek, Etel	41799	János, Judit	35597	Pál, Meszli	2781
Agoston, Amália	60017	Elmer, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Akadár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	103669
Albert, Apollonia	74336	Enre, Frida	92777	Kálmán, Katalin	63775	Richard, Pelagie	84855
Alfred, Apollonia	20292	Ernő, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	75787
Anna, Ananka	01001	Ernő, Gertrud	12111	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Pirooska	12583
András, Beria	50901	Frigyes, Gabriella	33989	Kristóf, Klórid	7279	Salamon, Regina	6527
András, Blanka	35236	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornelia	109707	Samu, Rozsika	17718
Antal, Boriska	2392	Gábor, Hedvig	20399	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	58104
Arnold, Boriska	90672	Gáspár, Heléna	79747	Leo, Kunigunda	36623	Simon, Sári	107397
Arpad, Betti	32117	Gergely, Herarlett	51631	Lipót, Laura	06922	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Belta	195317	Geza, Hermina	38997	Lorinc, Lenke	06922	Tibor, Szeren	74377
Aurél, Brigittia	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Thamer, Theodora	2727
Attila, Cecelia	52333	György, Ibolyka	55487	Márkus, Lidia	34484	Thadár, Tereza	34950
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Idnska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Teras	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	3447	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Bernadés, Derettya	9091	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecelia	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50308
Benedek, Evfemia	108555	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zuzsanna	5463
Dávid, Éva	16864	István, Janza	27174	Orbán, Mártha	36784		
Denes, Evelin	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75, vagy K 150; 1/4 eredeti sorsjegy frt 150 vagy 3 K
1/2 eredeti sorsjegy frt 3 —, vagy K 6.—; 1/1 eredeti sorsjegy frt 6 — vagy 12 K
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beutódása ellenében küldjük. —
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é. október hó 29-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Széghelyzetű:
Török, Budapest

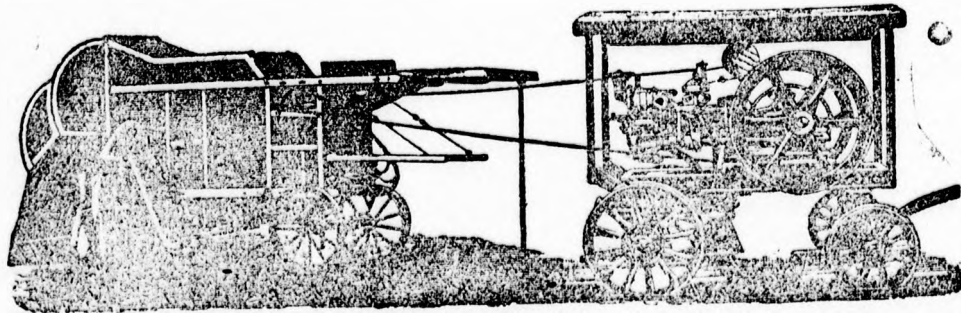
bankháza, BUDAPESTEN.

Széghelyzetű:
Török, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháuk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 4/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.
II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Elsőrendű gyártmány!
Kedvező fizetési feltételek!
Benzin-lokomobilok. Teljes cséplő szerelvények.
Benzin-motorok. Szivógáz-motorok.

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.